

Ks. Jan Kalniuk MS
UPJPII, Kraków

MARYJA ZNAKIEM I WZOREM NADZIEI LUDU BOŻEGO W ŚWIETLE NAUCZANIA JANA PAWŁA II

Historia zbawienia naznaczona jest nieustannym dialogiem, jaki dokonuje się pomiędzy Stwórcą i stworzeniem. Bóg dokonuje odkupienia w Jezusie Chrystusie, a człowiek odpowiada życiem, które najgłębiej wyraża się w realizacji cnót teologalnych: wiary, nadziei i miłości. Poprzez śmierć na krzyżu i swoje zmartwychwstanie Chrystus otworzył drogę zbawienia każdemu człowiekowi, każdy więc powołany jest do tego, aby w czasie swojej ziemskiej pielgrzymki dobrze przygotował się na spotkanie ze Zbawicielem. W człowieczej wędrówce będącej pielgrzymką wiary, nadziei i miłości przoduje Maryja, która znajduje się na czele Ludu Bożego i wszystkim wiernym, przyświeca nade wszystko, jako znak niezawodnej nadziei. To Ona pierwsza spośród ludzi rozpoznała miłość Boga skierowaną do nas w Jezusie, uwierzyła w nią i z nadzieją realizowała w sposób doskonały w swoim życiu. W ten sposób Maryja stała się dla pielgrzymującego w pielgrzymce zbawienia Ludu znakiem wskazującym drogę i wzorem nadziei dla każdego człowieka, który został przez Boga zaproszony do współpracy w realizacji planu zbawienia. Nadzieja chrześcijań-

ska czyni człowieka prawdziwie wolnym, otwartym na rzeczy przyszłe, na eschatologię, ale nie odrywa go od rzeczywistości ziemskich. W przykładzie Maryi człowiek będący zaproszonym do współpracy w realizacji planu zbawienia jest także zaproszony, tym samym zaproszeniem, do przemiany rzeczywistości ziemskich i siebie samego z takim zaangażowaniem i wkładem trudu, aby w tym dziele widoczne było zaufanie Bogu jako znak i owoc pokładanej w Nim nadziei¹.

MARYJA NADZIEJĄ ŚWIATA

Boski plan zbawienia został objawiony całej ludzkości w Jezusie Chrystusie. W całości tego planu szczególnie miejsce zajmuje Maryja, jako Matka Odkupiciela, z którym Ojciec odwiecznie związał dzieło zbawienia. Jak wskazał Ojciec Święty Jan Paweł II w Encyklice *Redemptoris Mater: Maryja zarysowuje się... proroczo już w obietnicy danej pierwszym rodzicom upadłym w grzech*². Niewiasta i jej potomstwo biorą udział w walce, której celem jest zbawienie świata. Niewiasta przewidziana na Matkę Syna Bożego jest odwiecznie *przyobleczona* w słońce Bożej miłości, które porusza światy: świat widzialny i niewidzialny. Owa Niewiasta zbawczych tajemnic Bożych wchodzi w dzieje człowieka. Najpierw w dzieje mesjańskich oczekiwań, które są szczególnym udziałem ludu Starego Przymierza, potem w dzieje mesjańskich wyczekiwań, którym daje świadectwo cały Nowy Testament, a szczególnie Ewangelia³.

W ten sposób Maryja pozostaje wobec Boga i wobec całej ludzkości niezmiennym i nienaruszonym znakiem Bożego wybrania, które jest potężniejsze od wszelkiego zła i grzechu, jakimi naznaczone są ziemskie dzieje człowieka. Dziewica z Nazaretu pozostaje w tych dziejach znakiem

1 Por. SOBÓR WATYKAŃSKI II, *Konstytucja Dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium”* nr 68.

2 JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Mater”*, Kraków 1987, nr 7.

3 Por. JAN PAWEŁ II, *Dla nas, którzy pielgrzymujemy*, Homilia podczas Mszy Świętej w Uroczystość Wniebowzięcia Matki Boskiej 15. 08. 1986 – Castel Gandolfo, *L'Osservatore Romano* 8 (82) 1986, s. 13.

niezawodnej nadziei⁴. Godna czci i miłości współpracuje z dziełem Zbawiciela poprzez miłość, wiarę i posłuszeństwo. Maryja poprzez swoje *tak*, dobrowolne przyjęcie woli Boga, odmieniła całą historię ludzkości. Całkowicie oddana Bogu zgodziła się, by odwieczne Słowo stało się Ciałem: *Oto poczniesz i porodzisz Syna (...)* (Łk 1,31). Maryja słyszy potwierdzenie słów anioła w proroctwie Symeona: Jezus jest Zbawicielem świata i światłem na oświecenie ludzi (por. Łk 2,33-35). Proroctwo to jest zapowiedzią, wskazującą na konkretny wymiar historyczny, w którym Jezus wypełni swoje posłannictwo, a Maryja stanie przy Jego boku, jako Ta, której dusze przeniknie miecz boleści (por. Łk 2,35)⁵.

Zjednoczona z Jezusem w całym ziemskim życiu *szła naprzód w pielgrzymce, zachowując i rozważając wszystkie słowa powiedziane Jej od Pana* (por. Łk 1,45). *Na tej drodze pielgrzymowania Maryja jawi się jako zwierciadło, w którym odbijają się w sposób najgłębszy i najprostszy wszystkie sprawy Boże. Ci więc, którzy z pokolenia na pokolenie w różnych narodach ziemi przyjmują tajemnicę Chrystusa, nie tylko wpatrują się z czcią i ufnością w postać Maryi Matki Jezusa, ale szukają w Niej oparcia⁶, ponieważ Ona idzie także dzisiaj przed ludźmi, oświecając wszystkim drogę rozpoczętego trzeciego tysiąclecia chrześcijaństwa.*

Dziewica Matka staje dyskretna i stanowcza w blasku swego duchowego piękna, jako troszcząca się o każdego człowieka. Jej macierzyńska troska przejawia się już u początku publicznej działalności Jezusa wypraszając *pierwszy cud*⁷. Maryja, wychodząc naprzeciw ludziom w ich potrzebach i niedostatkach – *nie mają już wina* (J 2,3) – staje pomiędzy Jezusem i ludźmi jako pośredniczka, ale również jako Matka, która chce, aby objawiła się mesjańska moc Jej Syna. Ta zbawcza moc *skierowana jest do zaradzenia ludzkiej niedoli, do uwalniania od zła, jakie w różnej postaci i w różnej mierze ciąży nad życiem ludzkim*⁸.

4 Por. JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Mater”*, dz. cyt., nr 11.

5 Por. tamże nr 16.

6 Por. tamże nr 27.

7 Por. JAN PAWEŁ II, *Maryja na godach w Kanie Galilejskiej*, Audiencja Generalna 26. 02. 1997, – Rzym, L'Osservatore Romano 4-5 (192) 1997, s. 38 - 39.

8 JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Mater”*, dz. cyt., nr 21.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

Maryja w Kanie Galilejskiej wskazuje na Syna i mówi do sług uczty weselnej: *zróbcie wszystko cokolwiek wam powie* (J 2,5). Dzisiaj wypowiada te słowa do wszystkich ludzi i wskazuje na Chrystusa, na Jego miłość, którą nas do końca umiłował, a która sakramentalnie stale jest obecna w Eucharystii. Maryja odgrywa wielką rolę w przystępowaniu ludzi do Jezusa – Zbawiciela. Objawiając swą miłość i przemożne wstawiennictwo, *przyświeca ludowi Bożemu, jako znak pewnej nadziei i pociechy*⁹.

Macierzyńska troska Maryi, która zarysowuje się u początku mesjańskiej działalności Chrystusa, potwierdza się w momencie szczytowym, gdy spełnia się Jego ofiara krzyżowa, Jego paschalna tajemnica. Poprzez słowa wypowiedziane w testamencie z krzyża: *Niewiasto, oto syn Twój..., Oto Matka Twoja* (J 19,26-27), Maryja zostaje dana każdemu człowiekowi jako Matka. To nowe macierzyństwo Maryi jest owocem miłości, która dojrzała w Niej u stóp krzyża, poprzez uczestnictwo w odkupieńczej miłości Syna¹⁰. Jej ofiara złączona z ofiarą Chrystusa niesie światło i zbawienie wszystkim narodom. Już w chwili, gdy Maryja, której anioł powiedział: *Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię* (Łk 1,35), wraz z Apostołami w Wieczerniku modli się o dar Ducha Świętego, oczekuje podobnego cudu dla swych dzieci. Złączona z tajemnicą Narodzenia i Odkupienia, uczestniczy w narodzinach Kościoła¹¹.

Jako Matka Odkupiciela świata, Maryja poświęciła się bez reszty swej Synowi, Jego osobie i Jego misji. Jako Matka ludzi, pomaga nieustannie aktywnie uczestniczyć w misji Kościoła. Pomaga kontynuować dzieło Chrystusa w świecie. W sposób szczególny wspiera wysiłki zmierzające do szerzenia w świecie pokoju i pojednania oraz do umacniania jedności wszystkich chrześcijan. Maryja czyni to wszystko, aby skierować uwagę każdego człowieka na swojego Syna¹².

9 JAN PAWEŁ II, *Dziedzictwo pokoleń: Wiara, która jest udziałem w wierze Maryi*, Homilia podczas Mszy św. w sanktuarium Notre Dame du Cap 10. 09. 1984 – Trois Rivières, L'Osservatore Romano 9 (57) 1984), s. 12.

10 Por. JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Mater”*, dz. cyt., nr 23.

11 Por. L. J. SUENENS, *Kim jest Ona*, Warszawa 1988, s. 66-67.

12 Por. JAN PAWEŁ II, *Maryja w historii Kościoła w Indiach*, „Anioł Pański” 9. 02. 1986 – Mount Mary, L'Osservatore Romano 2 (76) 1986, s. 27.

Maryja, jako nadzieja dla świata, ukazuje wszystkim pogodę ducha, męstwo i dobro, by za Jej przyczyną na obliczu każdego mężczyzny i każdej kobiety zajaśniało odkupieńcze światło zmartwychwstałego Chrystusa. Ona pierwsza została pocieszona radością boskiego macierzyństwa oraz radością zmartwychwstania swojego Syna Jezusa Chrystusa, dlatego sama jest źródłem radości i pocieszenia innych¹³.

Miłość do Maryi jest rękojmią jedności i wiary Ludu Bożego. Lud wyczuwa to, że Maryja prowadzi do Jezusa, ukazując Go, jako Mistrza i Zbawiciela, oraz zachęcając do rozmyślań nad Jego tajemnicami i do przeżywania ich we własnym doświadczeniu¹⁴.

Maryja, doskonale wierna osobie i posłannictwu swego Syna, doznaje wielkiej czci. Szczególnie czczona jest pod zaszczytnym imieniem Bożej Rodzicielki, pod której obronę wierni uciekają się w swych modlitwach, we wszystkich swoich przeciwnościach i potrzebach. Maryja bowiem pozostaje stale obecna w ludzie Bożym¹⁵.

W nauczaniu Jana Pawła II prawda o Maryi, jako nadziei dla świata, jest związana z podkreślaną i akcentowaną przy różnych okazjach prawdą o zawierzeniu Maryi. W relacji do każdego człowieka Maryja jest Tą, która pierwsza uwierzyła i tą właśnie wiarą, Oblubienicy i Matki pragnie oddziaływać na wszystkich ludzi, którzy Jej po synowsku się zawierzają. Im bardziej trwają w tym zawierzeniu, tym bardziej Maryja przybliża ich do niewypowiedzianych *bogactw Chrystusowych*. Ten maryjny wymiar życia chrześcijańskiego znajduje szczególny wyraz w odniesieniu do kobiety. Kobieta, spoglądając na Maryję, może odkryć w Niej pewien sekret godnego przeżywania swej kobiecości i prawdziwego realizowania siebie – czytamy w *Redemptoris Mater*¹⁶. W Maryi, jako Matce, kobieta może

13 Por. JAN PAWEŁ II, *Matka Boska Pocieszenia*, Modlitwa niedzielna z Papieżem 12. 06. 1988 – Reggio Calabria, L'Osservatore Romano 6 (103) 1988, s. 6.

14 Por. JAN PAWEŁ II, *Pan strąca władców z tronów, a wywyższa pokornych*, Homilia w sanktuarium Matki Bożej 3. 07. 1986 – Chiquinquirá, L'Osservatore Romano 7 (81) 1986), s. 12.

15 Por. SOBÓR WATYKAŃSKI II, *Konstytucja Dogmatyczna o Kościele „Lumen Gentium”*, dz. cyt., nr 66.

16 Por. JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Mater”*, dz. cyt., nr 46.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

---

też dostrzec całkowitą ofiarę miłości, ogromną moc, która przewycięża wszelkie cierpienia, bezgraniczną wierność i wspaniałą aktywność.

Maryja, Matka Syna Bożego i Matka Kościoła, spieszy nieustannie, by spełniać swe macierzyńskie zadania względem każdego człowieka, a w ten sposób do zrodzenia i pomnażania życia Bożego w duszach ludzi odkupionych. Maryja obejmuje swoją opieką każdego i wszystkich w Kościele i przez Kościół, dlatego jest wzorem doskonałego naśladowania Chrystusa i nadzieją dla świata, który w tym dziele trochę się zagubił. Stąd chrześcijaństwo, w całym swoim ziemskim pielgrzymowaniu, z ufnością wznoszą oczy ku Maryi i starają się o to, aby wzrastać w świętości przy boku Tej, która w szczególny sposób nieustannie współpracuje z dziełem zbawienia dokonanym przez Chrystusa, Jej Syna¹⁷.

Nikt tak jak Matka Odkupiciela nie potrafi prowadzić członków rodziny Bożej ku wzajemnemu zrozumieniu i wewnętrznej harmonii. Ona, która tak wiele wniosła do postępu ludzkości w wiekach przeszłych, staje się teraz dla świata jaśniejącą pochodnią cywilizacji i wstawia się do Swego Syna, wypraszając ludzkości siłę nadziei i miłości. Oby za wstawiennictwem Maryi *Niewiasty Obleczonej w słońce* Bóg sprawił, że miłość zwycięży nad nienawiścią, i w stosunkach ludzkich zapanuje braterstwo i pokój – mówił w apelu do mieszkańców Europy Jan Paweł¹⁸. Dlatego chrześcijaństwo zwraca się do Maryi, powierzając Jej swoje tęsknoty za odnową człowieczeństwa, bo tylko Ona jest obrazem nowego stworzenia i nowej ludzkości. I tak Maryja jest Tą, która wzbudza i odnawia nadzieję, gwarantuje wyzwalającą siłę łaski i zachęca do ufnego oddania się Bogu i do całkowitego poddania się Jego nieskończonej miłości.

---

17 Por. tamże nr 47.

18 Por. JAN PAWEŁ II, *Apel do mieszkańców Europy*, 7. 09. 1986 – Rzym, L'Osservatore Romano 9 (83) 1986, s. 12.

CHRZEŚCIJAŃSKA ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA PRZYSZŁOŚĆ

Jezus Chrystus przyszedł na świat, aby *rozproszone dzieci Boże zgromadzić w jedno* (J 11,52). Jedność ta jest niczym innym jak uczestnictwem w komunii, która stanowi wewnętrzne życie Ojca, Syna i Ducha Świętego. Jest to *jedność w wyznawaniu apostołskiej wiary oraz w życiu sakramentalnym, w którym Chrystus dotyka ludzkiego życia swoim zbawieniem i zachowuje wspólnotę wiernych, jako jedno widzialne ciało*¹⁹.

Wierni oddani Chrystusowi winni z Nim współpracować na drodze uczciwego dialogu wspieranego modlitwą, podejmując wymogi nauki Jezusa, aby zawsze wypełniać prawdę w miłości (por. Ef 4,15). Celu tego jednak nie można osiągnąć bez gorącej modlitwy, pokuty i nawrócenia serc. Ideałem wyznawców Jezusa Chrystusa jest bycie doskonałym, tak jak doskonały jest sam Bóg, dlatego Chrystus, który jest drogą do Ojca, uczy by wszyscy postępowali jak synowie Ojca, który jest w niebie (por. Mt 5,45). Chrystus wzywa swoich słuchaczy do poszukiwania głębokiej i pełnej sprawiedliwości poprzez stawanie się coraz bardziej doskonałym.

Ojciec św. Jan Paweł II w swoich wypowiedziach przypominał, że wszyscy są wezwani do wspólnego życia na ziemi w duchu wzajemnego szacunku i dostrzegania w bliźnim brata i siostry w Chrystusie Panu. Podkreślał, że jeżeli ludzie wnoszą społeczeństwo na fundamencie wzajemnego poszanowania i braterstwa, wtedy sprawiedliwość staje się drogą ku pokojowi. Jeżeli jednak wśród ludzi panuje poczucie wyższości, postawa wyzysku czy dyskryminacji, powstają wówczas przeszkody na drodze ku sprawiedliwości, gdyż prawdziwy pokój i miłość rodzi się w sercu odnowionym i oczyszczonym przez Boże miłosierdzie. We współczesnym świecie, w którym zaniknęło poczucie grzechu, łatwo jest ulec złudzeniu bezgrzeszności, całkowicie sprzecznemu z duchem Ewangelii, dlatego Papież podkreśla, że wyznawcy Chrystusa nie mogą zapomnieć o podstawowej

19 JAN PAWEŁ II, *Nie możemy być minimalistami*, Nabożeństwo ekumeniczne w katedrze katolickiej w Christchurch 24. 11. 1986 – Nowa Zelandia., L'Osservatore Romano 2 (87) 1987, s. 14.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

prawdzie, że *Chrystus przyszedł na świat zbawić grzeszników* (1Tm 1,15). Dlatego w sakramencie pojednania Jezus daje łaskę nawrócenia, odnawia umysły i serca, wlewając w nie światło i pokój²⁰.

Jezus prowadzi ludzi, do domu Ojca ścieżkami, które wiodą przez świat potrzebujący odkupienia, świat, który jest głęboko dotknięty skutkami egoizmu, przemocy i grzechu²¹. Dlatego obowiązkiem każdego człowieka jest wzajemna solidarność, miłość i poszanowanie ludzkiego życia we wszystkich miejscach. Chrześcijanie są wezwani, aby pomagać światu w jego postępie i ciągłym odradzaniu, by w nim żyć, a nie uciekać od niego. Odpowiedzialność za przyszłość spoczywa w rękach każdego człowieka. W czasie swoich podróży Ojciec Święty często przypomina, że każdego dnia człowiek powinien na nowo odnajdywać Chrystusa przez dyscyplinę i wysiłek, aby stawać się coraz lepszym głosicielem Ewangelii. Wymaga to wychodzenia naprzeciw innym z otwartym sercem i umysłem, aby przyczynić się do ich dobra, które jest wyrazem braterskiej miłości²².

Chrystus, nazywając swoich uczniów *solą dla ziemi i światłem świata* (por. Mt 5,13-14), przypomina im, że ciąży na nich odpowiedzialność co do budowania przyszłości – umacnianie innych w wierze i kontynuowanie Jego misji w świecie. Papież przypominał, że *Bóg dał nam rozum i swoją objawioną naukę, byśmy te prawdy mogli poznać i bronić podstawowych wartości. Żle je interpretując lub lekceważąc ich konsekwencje w życiu publicznym, zdradzamy nasze chrześcijańskie dziedzictwo*²³.

Chrystus wpisał w ludzkie sumienia poszanowanie prawa, które zobowiązuje każdego do poszanowania życia i osoby bliźniego. On pragnie,

20 Por. JAN PAWEŁ II, *Pokój jest owocem sprawiedliwości*, Homilia podczas Mszy Świętej w Lancaster Park 24. 11. 1986 – Christchurch, L'Osservatore Romano 2 (87) 1987, s. 15.

21 Por. JAN PAWEŁ II, *Wasza droga do domu Ojca*, Homilia podczas Mszy Świętej w „National Exhibition Centre” 24. 11. 1986 – Canberra, L'Osservatore Romano 2 (87) 1987, s. 17.

22 Por. JAN PAWEŁ II, *Nigdy nie będziecie sami*, Spotkanie z młodzieżą Australii 25. 11. 1987 – Sydney, L'Osservatore Romano 2 (87) 1987, s. 19.

23 JAN PAWEŁ II, *Proszę was, abyście stanęli po stronie Boga*, Homilia podczas Mszy Świętej na hipodromie „Victorian Racing Club” 28. 11. 1986 – Melbourne, L'Osservatore Romano 2 (87) 1987, s. 28.

aby ludzi łączyły więzy oparte na sprawiedliwości, szacunku i solidarności. Bez względu na to jak toczą się losy człowieka, i w którą stronę podążą wydarzenia ludzkich dziejów, osoba ludzka zawsze wzywana jest przez Chrystusa, aby idąc w świat nieść Jego naukę i żyć według prawa Bożego. Przypominał o tym Jan Paweł II wzywając by dzisiejszy człowiek zachowywał przykazania, tak jak Chrystus zachowywał przykazania Ojca i trwał w Jego miłości²⁴.

Często w swych podróżach apostołskich Papież podkreślał, że wysiłek cywilizacji powinien iść w takim kierunku, aby zabezpieczyć obiektywne prawa ludzkiego ducha i sumienia, aby w życiu społecznym i międzynarodowym wszyscy cieszyli się *rzeczywistą pełnią praw*, bo tylko wtedy, bez jakiegokolwiek dyskryminacji, można zagwarantować człowiekowi prawdziwy pokój i sprawiedliwość²⁵.

W różnych okolicznościach Papież przypominał, że jesteśmy powołani do udziału w kształtowaniu świata, w którym żyjemy. Podkreślał, że życie powinno być ciągłym dążeniem ku świętości, która oznacza przyznanie Bogu pierwszego miejsca w myślach i czynach. Przypomina o poszanowaniu woli Boga i braniu na siebie odpowiedzialności, umacniając harmonię wzajemnego poszanowania między wszystkimi ludźmi²⁶.

Spotykając się z młodzieżą Ojciec Święty często wskazuje na młodzieńca z Ewangelii, pełnego dobrej woli, który pyta Jezusa: *Nauczycielu dobry, co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne* (Mk 10,17). Inaczej: co czynić, aby życie posiadało pełną wartość i pełny sens, by we właściwy sposób było otwarte na przyszłość. W tej rozmowie Chrystus przypomina niektóre przykazania Dekalogu, a przede wszystkim daje odpowiedź, która dotyczy całego życia i wszystkich aspektów ludzkiej egzystencji. Tylko

24 Por. JAN PAWEŁ II, *Życie Kościoła w Bangladeszu zależy od siły waszej miłości*, Homilia podczas Mszy Świętej na stadionie Ershad 18. 11. 1986 – Dhaka, L'Osservatore Romano I (86) 1987, s. 18.

25 Por. JAN PAWEŁ II, *Potrzeba wychowania do wolności*, Msza Święta na Placu Słowackiego Powstania Narodowego 12. 09. 2003 – Bańska Bystrzyca, L'Osservatore Romano 11-12 (258) 2003, s. 14-15.

26 Por. JAN PAWEŁ II, *Z pomocą Najwyższego wszystko jest możliwe*, Spotkanie z przywódcami religii, duchowieństwem i alumnami 19. 11. 1986 – Dhaka, L'Osservatore Romano I (86) 1987, s. 19.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

Bóg jest ostatecznym oparciem dla wszystkich wartości, tylko On nadaje ostateczny sens naszej ludzkiej egzystencji. W Nim i tylko w Nim wszystkie wartości mają swe pierwsze źródło i ostateczne spełnienie²⁷.

Bez Boga cały świat wartości stworzonych pozostaje w próżni, traci swoją przejrzystość i wyrazistość. Dlatego i dzisiaj Jezus prowadzi rozmowę z każdym człowiekiem oczekując pełnej gotowości do współpracy, aby wziąć odpowiedzialność za przyszłość i tworzyć przyszłość lepszą na drodze prawdy i życia w miłości, z dala od wszelkiej formy oszustwa, przemocy i nienawiści. Papież, ukazując młodzieńca z Ewangelii, podkreślał, że szczególnie ludzie młodzi muszą być gotowi zaangażować się z całą swoją młodzieńczą energią w służbę budowania właściwie pojętej przyszłości, bo tylko w taki sposób dadzą wyraz autentyczności swojej wiary, ugruntowanej w nadziei, i wyznaczą szlachetny cel swym przedsięwzięciem²⁸.

Człowiek współpracujący z Chrystusem musi nieustannie dążyć do tego, aby w całym świecie panował pokój, który jest owocem miłości. Pokój możliwy jest tylko wtedy, gdy istnieje sprawiedliwy porządek, zapewniający każdemu należne mu prawa. Dlatego działanie na rzecz pokoju jest szczególnym zadaniem wszystkich ludzi, na których spoczywają różne rodzaje odpowiedzialności: w rodzinie, w środowisku, w społeczeństwie, w życiu międzynarodowym²⁹.

Jan Paweł II niosąc światu Ewangelię uczył młodych, że miłość do Chrystusa wymaga poświęcenia i ofiary. W tym dziele potrzebna jest samodyscyplina. Aby słuchać Bożych przykazań, trzeba wysiłku. Aby w służbie ochotnie wyciągać rękę ku drugiemu człowiekowi, iść za Jezusem i w Jego imieniu służyć światu, trzeba odwagi i siły. To właśnie zwłaszcza ludzie młodzi, którzy z natury życia stoją przed otwierającą się przed nimi przestrzenią przyszłości, w szczególny sposób są odpowiedzialni za to, aby realizować Ewangelię Chrystusa i ukazywać szlachetność

27 Por. JAN PAWEŁ II, *List Apostolski do młodych całego świata z okazji międzynarodowego roku młodzieży*, Watykan 1985, nr 4.

28 Por. JAN PAWEŁ II, *Z pomocą najwyższego wszystko jest możliwe*, dz. cyt., s. 19.

29 Por. JAN PAWEŁ II, *Tam, gdzie nie ma sprawiedliwości, nie może być pokoju*, Homilia podczas Mszy Świętej na Stadionie Narodowym 20. 11. 1986 – Singapur, *L'Osservatore Romano* I (86) 1987, s. 20.

prawdziwego chrześcijańskiego życia, opartego na gorącej wierze, nadziei i wielkiej miłości³⁰.

Na spotkaniu z młodzieżą Indii Ojciec Święty przypomniał, że każdy powołany jest do pełnienia konkretnej służby, a wszyscy razem, powołani są do pracy nad przemianą świata. Ta przemiana może dokonać się przez przebaczenie i pojednanie, które pochodzi od Boga, przez braterską miłość i solidarność we współpracy z bliźnimi. Ponieważ Chrystusowe przykazanie miłości jest powszechnym nakazem, dlatego Papież podkreślił, że ważnym elementem, wpływającym na lepszą przyszłość jest miłość do własnej Ojczyzny, oraz działanie na rzecz postępu całego narodu, gdyż tylko wtedy można odrzucić wszelkie formy dyskryminacji, które wypływają z różnic rasowych, wyznaniowych czy różnic na tle językowym³¹.

Jan Paweł II przypominał, że wszyscy są braćmi i siostrami, a przez to dziećmi tego samego Ojca. Jako dzieci Boże, uczył Papież: *Nie znajdziecie szczęścia w zagarnianiu dóbr materialnych i nie znajdziecie go zamykając się w sobie. W waszym życiu nie ma miejsca na apatię czy obojętność. Bóg pragnie wykorzystać wasz entuzjazm, wasze umiejętności i ideały, dla dobra waszych bliźnich oraz dla dobra całego świata*³².

Odpowiedzialność, jaka spoczywa w rękach ludzi, oznacza też obowiązek dochowywania wierności posłannictwu Chrystusa we wszystkich aspektach życia oraz troski o prawdę Jezus zapewnia, że prawda wyzwala, podnosi na duchu i jest niezwykła – *I poznacie prawdę, a prawda was wyzwoli* (J 8,32). Te prawdziwe i nieprzemijające wartości muszą być wszczepione w serca ludzi, aby idąc w życie mogli wypełniać swoje przeznaczenie w służbie ludzkości³³.

Przy różnych okazjach Ojciec Święty zaznaczał również, że ludzie często są skłonni do naśladowania innych, dlatego trzeba w życiu kierować się dobrocią i ofiarnością wywierając w ten sposób wpływ na innych, aby

30 Por. JAN PAWEŁ II, *Czas decyzji, czas przyjęcia Chrystusa*, Spotkanie z młodzieżą 22. 11 1986 – Auckland, L'Osservatore Romano 1 (86) 1987, s. 25.

31 Por. JAN PAWEŁ II, *Wszyscy jesteście powołani do pracy nad przemianą świata*, Spotkanie z młodzieżą, Park Sziwadzi 10. 02. 1986 – Bombaj, L'Osservatore Romano 2 (76) 1986), s. 30.

32 Tamże, s. 31.

33 Por. tamże s. 31.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

każdy zawsze pamiętał o swojej godności pochodzącej od Boga i o swoim szczególnym powołaniu, jakim jest dawanie dobrego przykładu. Powinno to przejawiać się w ustabilizowanym życiu rodzinnym i w odpowiednim rozporządzeniu osobistą własnością³⁴.

Wzorem do naśladowania winni stawać się ludzie, którzy umieją uświadamiać sobie potrzebę pomocy ludziom chorym, starszym, niepełnosprawnym, a także dzieciom poczętym, choć jeszcze nienarodzonym, które są najbardziej bezbronnymi członkami ludzkiej społeczności. W tym duchu Papież zachęcał ludzi całego świata do kontynuacji trudu czynienia dobra, aby miało ono wpływ na życie, kształtowanie sumienia ludzkiego i moralności, gdyż dobro jest niewyczerpanym źródłem, które dostarcza najgłębszych motywów przemiany i rozwoju człowieka oraz całego społeczeństwa.

Obrona praw ludzkich i stworzenie odpowiednich warunków sprzyjających rozwojowi osób stanowi współpracę ze Stwórcą³⁵. *Wszystko, co czyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili* (Mt 25,40). Ojciec Święty przekazuje słowa zachęty, aby ludzie idąc w pielgrzymce wiary, nadziei i miłości innym pomagali w przeżywaniu świętości, dążąc do odnowy ich życia, by wszyscy mogli stać się uczniami, na jakich oczekuje Pan. Papież wskazywał również na moc modlitwy, która winna ogarniać wszystko, co składa się na życie człowieka. W rozmowie z Ojcem musi panować całkowita szczerłość i zupełne otwarcie, gdyż modlitwa jest podstawowym warunkiem zbliżenia się do Boga i odpowiedzialnego otwarcia się na przyszłość³⁶. Modlitwa wreszcie, jak zwracał na to uwagę Jan Paweł II, staje się drogą życia sakramentalnego, szczególnie Eucharystii i sakramentu pojednania, gdzie człowiek całkowicie otwiera

34 Por. JAN PAWEŁ II, *Aby Słowo Pańskie rozszerzało się i rozstawało*, Przemówienie do Papieskiej Komisji Środków Społecznego Przekazu 27. 02. 1986 – Rzym, L'Osservatore Romano 2 (76) 1986, s. 32.

35 Por. JAN PAWEŁ II, *By w każdych warunkach, człowiek czuł się broniony i miłowany*, Do uczestników pielgrzymki Krajowego Duszpasterstwa Prawników 22. 03. 1986 – Rzym, L'Osservatore Romano 3 (77) 1986, s. 3.

36 Por. JAN PAWEŁ II, *Wzór Kultu Kościoła*, Audiencja Generalna 10.09. 1997 – Rzym, L'Osservatore Romano 11 (197) 1997, s. 25 .

się na Boga i czerpie siły do wypełniania swojego wezwania do odpowiedzialności za przyszłość i budowania przyszłości w perspektywie chrześcijańskiej nadziei³⁷. Tak zjednoczony z Chrystusem człowiek, patrząc ku przyszłości, może współpracować w odkupieniu – głosić w świecie pełnię sprawiedliwości, równości i świętości, które w wymiarze doskonałym istnieją w Najświętszej Maryi Pannie.

PRZYKŁAD I POMOC MARYI W BUDOWANIU NOWEGO SPOŁECZEŃSTWA W PERSPEKTYWIE CHRZEŚCIJAŃSKIEJ NADZIEI

Jezus Chrystus wszedł w ludzką przestrzeń i czas, by ofiarować człowiekowi godność dziecka Bożego i dać mu uczestnictwo w swoim życiu. Pragnie, aby każdy odnajdywał swoje człowieczeństwo, a przez to zabezpieczał swoją wolność i umacniał się w nadziei. Chrystus, wychodząc na spotkanie człowieka każdej epoki, przynosi mu wolność opartą na prawdzie, która wyzwala od tego, co tę wolność ogranicza, pomniejsza i łamie w duszy człowieka, jego sercu i sumieniu – uczył Jan Paweł II w encyklice *Redemptoris hominis*³⁸.

Papież podkreślał, że człowiek nieustannie poszukując ideałów, pragnie nadać głęboki sens swojemu życiu. Ludzkie serca i umysły szukają światła, które oświeca i miłości, która przynosi nadzieję. Chodzi tu o nową ewangelizację kultury, w którą trzeba wrzucić raz jeszcze owo ziarno chrześcijaństwa, które już kiedyś wydało owoc. Wymaga to od wierzących i wszystkich ludzi dobrej woli inteligencji i wielkiej odwagi. Przemiany społeczne i kulturowe są zarodkiem nowego świata, który dąży do samookreślenia i całkowitej odnowy³⁹. Ta ewangelizacja jawi się jako przywilej ludzi o sercu wspaniałomyślnym i pełnym inicjatywy, gotowych budować

37 Por. JAN PAWEŁ II, *Eucharystia w życiu człowieka*, Modlitwa na „Anioł Pański”, Poliklinika Gemelli 19. 07. 1981 – Rzym, w: Anioł Pański z Papieżem Janem Pawłem II, red. S. Dziwisz, J. Kowalczyk, T. Rakoczy, Watykan 1982, s. 391-392.

38 JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptor hominis”*, Watykan 1979, nr 12.

39 Por. JAN PAWEŁ II, *Encyklika „Redemptoris Missio”*, Kraków 1991, nr 86.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

cywilizacji miłości, która musi być dziełem wszystkich dzieci Bożych rozproszonych po całym świecie.

Papież poświęcił wiele uwagi człowiekowi, który w swoim ziemskim pielgrzymowaniu zasługuje na szacunek, miłość i troskę, ponieważ przeznaczony jest do życia wiecznego. Dlatego każda prawdziwa ludzka kultura, uwzględniająca godność człowieka i jego ostateczne przeznaczenie, pomaga mu żyć szlachetnie i godziwie, a jednocześnie zapewnia mu należne miejsce w świecie⁴⁰.

Budowanie nowego świata wymaga od każdej ludzkiej istoty czegoś bardzo osobistego. Wymaga przemiany serca i skruchy, prawdziwego zwrócenia się ku Bogu i odpowiedzialności za innych. Dlatego na drodze ludzi, którzy pragną nowej cywilizacji staje Maryja jako niewyczerpany wzór doskonałości. Ona wzbudza i odnawia nadzieję, gwarantuje wyzwalającą siłę łaski oraz zachęca do ufego oddania się Chrystusowi, który jest jedyną Drogą, Prawdą i Życiem (por. J 14,6)⁴¹.

Zjednoczony z Chrystusem, na wzór Maryi, dzisiejszy człowiek będzie mógł budować lepszą przyszłość, jeżeli postawi przede wszystkim na wiarę w Boga i rozumnie oraz ufnie zobowiąże się do budowania nowego świata według planu Bożego. Nie jest to łatwe, ponieważ współczesny świat, w którym przyszło żyć ludziom, ma wiele zalet, ale jest również pełen głębokich sprzeczności. Wielu ludzi coraz bardziej oddala się od Boga i zbacza z drogi do szczęścia. Zrywając więc z Ojcem, człowiek wchodzi w konflikt z innymi ludźmi, z samym sobą i z przyrodą⁴². W konsekwencji podąża drogami, które wiodą do hedonizmu, rozwodów, zabijania dzieci nienarodzonych oraz kontroli urodzeń za pomocą antykoncepcji. Takie pojmowanie życia jest sprzeczne z Prawem Bożym i z nauczaniem Kościoła, dlatego mówiąc o trudach życia Jan Paweł II wskazywał na Maryję, która dobrze zna czekające na dzisiejszego człowieka niebezpieczeństwa i pomaga mu rozpoznać głos Boży, wskazując na Swojego Syna, jako jedynego

40 Por. J. CZAJKOWSKI, *Człowiek w nauce Jana Pawła II*, Rzym 1983, s. 29-31.

41 Por. JAN PAWEŁ II, *Wzór świętości Kościoła*, Audjencia Generalna 3. 09. 1997 – Rzym, L'Osservatore Romano 11 (197) 1997, s. 24.

42 Por. JAN PAWEŁ II, *Nie szukajcie, gdzie indziej tego, co może wam dać tylko Chrystus*, Do młodzieży 15. 05. 1988 – Lima, L'Osservatore Romano 6 (103) 1988, s. 17.

Pana⁴³. Jeśli człowiek otworzy przed Chrystusem swe serce, co bezsprzecznie czyniła Maryja, odkryje w Nim radość prawdziwej wolności i radość z możliwości budowania cywilizacji bardziej sprawiedliwej i bardziej przyjaznej człowiekowi.

Chrześcijanie w szczególny sposób są powołani do tego, aby idąc w życie realizować w praktyce orędzie Ewangelii. Tylko w Chrystusie zdolni są oni naprawić istniejące wypaczenia i przewyciężyć panującą niesprawiedliwość. Nowe społeczeństwo wymaga postępu, który obejmuje wszystkich, a nie tylko wybranych, albowiem pragnieniem każdego człowieka jest, by postęp służył pokojowi i by stawał się coraz bardziej humanitarny, by energia życiowa złożona w ludzkim sercu jako dar Boży, zawsze mogła być użyta, ale tylko dla dobra człowieka, nigdy przeciwko niemu⁴⁴.

Ojciec Święty zaznaczał, że gdy dzisiejszy człowiek odpowie na wezwanie Boga, odkryje, że prawdziwa wartość serca *to ta, którą daje sam Stwórca, która wytryska z serca odnowionego przez Boga, która nawiązuje dialog, dając i otrzymując coś, co wzajemnie wzbogaca i niesie wciąż nową radość*⁴⁵.

Maryja pierwsza została napełniona radością Boskiego macierzyństwa oraz radością zmartwychwstania swojego Syna, dlatego jest znakiem nadziei i pociechy szczególnie dla tych, którzy szukają odpowiedzi na pytanie: *jakim ma być człowiek?, Kim mam być ja sam, aby wypełnić właściwą treścią to człowieczeństwo, które jest mi dane*⁴⁶?

Współczesny człowiek oszołomiony zdobyczami materialnymi, a mimo to pełen niepokoju i rozczarowania, szuka prawdy i światła, często nie zdając sobie sprawy z tego, że szuka Chrystusa. Z pomocą w odnalezieniu Zbawiciela i Wybawiciela przychodzi mu Maryja, która prowadzi do

43 Por. JAN PAWEŁ II, *Droga, Prawda, Życie*, Spotkanie z młodzieżą na Monte Gozo 19. 08. 1989 – Santiago de Compostela, L'Osservatore Romano 8 (115) 1989, s. 20.

44 Por. JAN PAWEŁ II, *Jakie jest miejsce młodych w świecie?*, Jubileusz młodych w Rzymie 11 – 15. 04. 1984 – Rzym, L'Osservatore Romano 4 (52) 1984, s. 10.

45 Tamże.

46 JAN PAWEŁ II, *Jesteśmy świadkami krzyża i zbawienia*, Niedziela Palmowa. Homilia na zakończenie Jubileuszu Młodych 15. 04. 1984 – Rzym, L'Osservatore Romano 4 (52) 1984, s. 12.

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

Prawdy i chroni przed pokusami tego świata, ukazując najwyższe Piękno, w którym człowiek odnajduje prawdziwy pokój serca. Maryja pomaga odkrywać na nowo świat w całej jego pierwotnej rzeczywistości i czystości. Świat, który wyszedł z rąk Stwórcy i został zbawiony Krwią Odkupiciela⁴⁷. Przemienieni przez chrzest św. na obraz i podobieństwo Chrystusa, ludzie wiary w szczególnie sposób powołani są do naśladowania Jego przykładu, stając się narzędziami pojednania i pokoju pośród niezgody i nienawiści⁴⁸.

Dlatego Ojciec Święty, troszcząc się o współczesne pokolenia, nieustannie przypominał, by ludzie budując swoje życie, od samego początku stawiali je na mocnym fundamencie, którym jest Chrystus i nie zapominali o Matce Bożej. Ona bowiem uczy być zawsze blisko swego Syna, nawet wówczas, gdy to wiele kosztuje. Dar życia Chrystusa jest darem, którym należy się z wdzięcznością dzielić z innymi, jak podzieliła się nim Maryja, by wszyscy mogli osiągnąć zbawienie. Dlatego człowiek powinien wkra- czać w swoje życie z nadzieją i odpowiedzialnością, oraz ze świadomością, że współczesnemu światu, rozpoczynającego się trzeciego tysiąclecia, nieustannie i coraz bardziej potrzebny jest Ten, który stał się posłuszny, aż do śmierci i to śmierci krzyżowej (por. Flp 2,8)⁴⁹. Niosąc światu Ewangelię Chrystusa, chrześcijanie powinni pamiętać, że nie mogą milczeć w obliczu tak wielu zagrożeń dla ludzkiej godności, pokoju, czy prawdziwego postępu. Wiara w Boga zobowiązuje bowiem do sprzeciwu wobec wszystkiego, co przeszkadza w tworzeniu nowego społeczeństwa, opartego na prawdzie i sprawiedliwości. Dlatego też i dzisiaj Maryja mówi do każdej kobiety i każdego mężczyzny: *Zróbcie wszystko cokolwiek wam powie* (J 2,5). W tych słowach Maryja mówi, by człowiek dzisiejszy słuchał Jezusa, aby idąc za Jego słowem, w ufności i miłości, powtarzał swoje *tak* Chrystusowi, w każdej okolicznościach życia.

47 Por. JAN PAWEŁ II, *Obecność Maryi*, Do członków Komitetu Roku Maryjnego 1. 02. 1988 – Rzym, L'Osservatore Romano 2 (99) 1988, s. 23.

48 Por. JAN PAWEŁ II, *Bądźcie poszukiwaczami, świadkami i głosicielami prawdy Chrystusa*, List do młodzieży Rzymu 8. 09. 1997 – Rzym, L'Osservatore Romano 11 (197) 1997, s. 4-6.

49 Por. JAN PAWEŁ II, *Maryja a narodzenie Jezusa*, Audiencja Generalna 20. 11. 1996 – Rzym, L'Osservatore Romano 2 (190) 1997, s. 49-50 .

Jan Paweł II, ukazując postać Maryi i mówiąc o Jej nieustannej pomocy w budowaniu nowego społeczeństwa, podkreślał, że w słowach, wypowiedzianych w Kanie Galilejskiej, Matka Jezusa wyraża przede wszystkim najgłębszy sekret swojego życia, które było jednym wielkim *fiat* pełnym radości i zaufania. Pozostała zawsze otwarta na Boga w doskonałej nadziei i zgodzie z Jego wolą, także w momentach trudnych, z których najtrudniejsze były te na Kalwarii u stóp Krzyża⁵⁰. Przyjmując tam raz jeszcze wolę Chrystusa – Swego Syna, stała się Matką nadziei wszystkich ludzi, także ludzi obecnego czasu, jego trudnych dramatycznych dziejów, pragnąc doprowadzić całą ludzkość do Boga.

Akceptując własny udział w paschalnej ofierze Chrystusa człowiek opowiada się po stronie prawdy, która pobudza do ufności i nadziei na lepsze jutro. Ludzka żywotność i gotowość podjęcia każdego wysiłku i ofiary koniecznej do budowania nowego społeczeństwa, jak i prawdziwie chrześcijańskiej wspólnoty, wymaga od człowieka – jak to już wcześniej było akcentowane – nieustannego nawracania się i zjednoczenia z Chrystusem⁵¹. Im bardziej człowiek wzrasta w postawie prawdy i ufności, tym silniej odczuwa opiekuńczą obecność Matki, która przybliży niezgłębione bogactwa miłości Chrystusowej, a w ten sposób pozwala poznawać całą pełnię własnej osobowości. Ona, jako Matka, wzbudza w człowieku nadzieję i zachęca do budowy nowego społeczeństwa, opartego na cnotach teologalnych wiary, nadziei i miłości. Gdy człowiek stara się Ją usilnie naśladować, Ona zawsze może jeszcze czegoś więcej go nauczyć, przypominając słowa: *zróbcie wszystko cokolwiek wam powie* (J 2,5) mój Syn⁵².

Maryja, dając światu Jezusa, przywróciła obraz Boga w sercach wszystkich ludzi i przyczyniła się do odnowy przymierza i przyjaźni Boga z człowiekiem. Wskazując na Swojego Syna, ukazuje drogę tym, którzy pragną

50 Por. JAN PAWEŁ II, *Tysiąc Wielką Chlubą Naszego Narodu*, Homilia podczas Mszy Świętej na Jasnej Górze – Jubileusz 600-lecia 19. 06. 1983 – Częstochowa, w: Jan Paweł II, *Pokój tobie, Polsko! Ojczyzno moja! Znów na polskiej ziemi*, red. S. Dziwisz, J. Kowalczyk, T. Rakoczy, Watykan 1983, s. 89-95.

51 Por. JAN PAWEŁ II, *Pod Krzyżem Maryja uczestniczy w dramacie odkupienia*, Audjencja Generalna 2. 04. 1997 – Rzym, *L'Osservatore Romano* 6 (193) 1997, s. 27.

52 Por. JAN PAWEŁ II, *Maryja wzorem doskonałości*, Do biskupów, przyjaciół Ruchu Focolari 11. 02. 1988 – Rzym, *L'Osservatore Romano* 2 (99) 1988, s. 26.

życia ewangelicznego, związanego z przejściem od grzechu do łaski, od niesprawiedliwości spychającej na margines do sprawiedliwości oraz od niewoli do prawdziwej wolności w Chrystusie jedynym Panu i Zbawicielu. Jest pomocą i przykładem w budowaniu nowych rzeczywistości społecznych i rzeczywistości dzisiejszego świata w perspektywie nadziei, która daje otwartość na przyszłość i umacnia w pewności, że także dzisiaj można budować lepsze jutro na fundamencie dobra, które płynie ze zbawczego dzieła Jezusa Chrystusa.

ZAKOŃCZENIE

Papież Jan Paweł II należy do ludzi, którym nie był obojętny los człowieka i świata. W swoich licznych pielgrzymkach, które odbywał, jak to zostało zaprezentowane w artykule przez cały pontyfikat niósł ludziom Chrystusowe orędzie nadziei i podkreślał rolę Maryi w budowaniu, w sercu dzisiejszego człowieka, prawdziwej wizji nadziei chrześcijańskiej. Wskazywał drogę ku lepszemu światu, w którym zwycięża miłość, pokój, sprawiedliwość i poszanowanie drugiego człowieka. Inspirował do takiej postawy życiowej, w której moc zaangażowania się w sprawy boskie i ludzkie – co jest szczególnym wymiarem cnoty nadziei chrześcijańskiej – czerpie się z nabożeństwa do Matki Najświętszej. Myśl o macierzyńskiej obecności Maryi w życiu i działaniu człowieka przepępiała całą jego postugę Kościołowi i światu. Przypominał, że jeżeli dzisiejszy człowiek pragnie podążać za Chrystusem w duchu chrześcijańskiej nadziei, otwierającej przestrzenie wiary i miłości, powinien odrzucić wszystko, co w jego działaniu mogłoby być sprzeczne z Ewangelią, a więc: nienawiść, przemoc, narzucanie ideologii, które niszczą godność ludzką, a za przykładem Maryi przyjmując do swego życia to, co prowadzi do przebaczenia, pojednania, służby Bogu, Kościołowi, człowiekowi i całemu światu. Wiąż miłości, którą Chrystus nawiązuje z człowiekiem poprzez swoją i naszą Matkę, jest jedyną więzią, która nigdy nie zawodzi i jest doskonałym wypełnieniem teologicznej nadziei.

SUMMARY

Jan Kalniuk MS

MARY AS SIGN AND MODEL OF THE HOPE OF GOD'S PEOPLE IN THE LIGHT OF THE TEACHING OF JOHN PAUL II

John Paul II is numbered among those people, who were very concerned about the lot of man and the world. In his numerous pilgrimages, through his whole pontificate he carried Christ's message of hope to people and laid emphasis on the role of Mary in building the message of hope in the heart of today's man. He pointed out the path to a better world of love, peace, justice and the respect owed to every human person. He inspired people to assume an attitude in which the power to engage in divine and human matters – which constitutes a special dimension of the virtue of Christian hope – is benefited from the devotion to Our Lady. The thought of the maternal presence of Mary in the life and action of man animated his service to the Church and to the world. He reminded us that if today's man wants to follow Jesus Christ in the spirit of Christian hope, which opens up spaces of love, he should reject everything that would be contradictory to the Gospel, namely hatred, violence, imposition of ideologies which ruin human dignity; and, following the example of Mary, accept and put into practice what leads to forgiveness, reconciliation, service to God, to the Church, to man and the whole world. The bond of love, Christ enters into union with man through His and our Mother, is the only bond which never fails, and constitutes perfect fulfillment of the theological virtue of hope.

Ks. Jan Kalniuk MS, dr teologii, ur. w 1956 r. w Trzciance k. Piły. Święcenia kapłańskie w 1983 r. Kapłan Zgromadzenia Misjonarzy Matki Bożej z La Salette. Studia specjalistyczne z teologii moralnej odbył w latach 1988-1993 r. na Papie-

6. Maryja znakiem i wzorem nadziei Ludu Bożego

---

skim Uniwersytecie Lateraneńskim – Akademia Alfonsiana w Rzymie. Jest wykładowcą teologii moralnej na Wydziale teologicznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie i w Wyższym Seminarium Duchownym OO. Franciszkanów OFM w Krakowie. Adiunkt w Katedrze Teologii Moralnej Szczegółowej. Autor wielu artykułów naukowych z zakresu teologii moralnej szczegółowej i książki: *Formacja do życia zakonnego – aspekty moralne*.